

လွိုင်ကော်
Loikaw

မြစ်ကြီးနား
Myitkyina

ဘားအံ
Hpa An

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ ကနဦးဆန်းစစ်လေ့လာချက်

ဘတ်ရော်ဘတ်ဆန်၊ စင်ဒီဂျီးလင်း(န်) နှင့် လော်ရန်ဒန်
မူဝါဒရေးရာဆွေးနွေးချက်စာတမ်းငယ် အမှတ်(၉)

ရန်ကုန်
Yangon

နေပြည်တော်
Naypyitaw

မန္တလေး
Mandalay

မြောက်ဦး
Myauk-U

ထားဝယ်
Dawei

The Asia Foundation
Improving Lives, Expanding Opportunities

act:onaid

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ ကနဦးဆန်းစစ်လေ့လာချက်

ဘတ်ရော်ဘတ်ဆန်၊ စင်ဒီဂျိုးလင်း(န်) နှင့် လော်ရန်ဒန်

မူဝါဒရေးရာဆွေးနွေးချက်စာတမ်းငယ်
အမှတ်(၉)

အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၁၅

ယခုမူဝါဒရေးရာ ဆွေးနွေးချက်စာတမ်းငယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ - ကနဦးဆန်းစစ်လေ့လာချက် (အောက်တိုဘာ ၂၀၁၅) ဘတ်ရော်ဘတ်ဆန်၊ စင်ဒီဂျိုးလင်း(န်) နှင့် လော်ရန်ဒန်တို့၏ မူရင်းသုတေသန စာစောင်အား အနှစ်ချုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မူရင်းသုတေသနစာစောင်ကို ဖော်ပြပါ ဝက်ဆိုက်ဒ်လင့်တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာနိုင်ပါသည်။ <http://www.asiafoundation.org/publication/local-development-funds-in-myanmar-burmese-version/>

ရည်ညွှန်းကိုးကား - ဘတ်ရော်ဘတ်ဆန်၊ စင်ဒီဂျိုးလင်း(န်) နှင့် လော်ရန်ဒန်တို့၏ (အောက်တိုဘာလ ၂၀၁၅)၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ - ကနဦးဆန်းစစ်လေ့လာချက်။ အာရှဖောင်ဒေးရှင်းနှင့် မြန်မာ့အရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့- စီးပွားရေးနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့၊ အက်ရှင်အေဒ် မြန်မာ

တစ်။ ။ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ

၁.၁ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုများလွန်းသော အစိုးရများတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ရာ၌ ဒေသန္တရအစိုးရများဆီသို့ မရောက်မီ ဗျူရိုကရေစီအဆင့်ဆင့်ကို ဖြတ်သန်းနေရသဖြင့် အချိန်များစွာကြာမြင့်လေ့ရှိသည်။ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများမှာမူ ဒေသန္တရအစိုးရများနှင့် ရပ်ရွာလူထုထံသို့ တိုက်ရိုက် လွှဲပြောင်းပေးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ အရင်းအမြစ်များဖြစ်ပြီး ပိုမိုလျင်မြန်ပြီး တိုက်ရိုက်ကျသော ရန်ပုံငွေလွှဲပြောင်းမှု ပုံစံပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကြောင့် ဒေသန္တရအစိုးရများနှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့သည် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအတွက် ရန်ပုံငွေဆုံးဖြတ်သုံးစွဲပိုင်ခွင့်အချို့ စတင်ရရှိလာကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များမှာ ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်၊ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်စသည်တို့နှင့် ပိုမိုလိုက်လျောညီထွေရှိလာကြသည်။ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို များသောအားဖြင့် တံတားငယ်များ၊ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများစသော ပမာဏသေးငယ်ပြီး ရပ်ရွာလူထုအခြေပြုသော ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များကို ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပေးရန်အတွက် သုံးသည်။

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို မှန်ကန်စွာဒီဇိုင်းရေးဆွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပါက အမြင့်ပိုင်းအစိုးရအဆင့်များမှ အသေးစားစီမံခန့်ခွဲမှုများပြုရသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို လျော့ချပေးနိုင်ပြီး ဒေသန္တရအစိုးရများနှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့အားလည်း ရန်ပုံငွေစီမံသုံးစွဲခွင့်ပေးကာ စွမ်းရည် ပိုမိုတိုးတက်လာစေသည်။ စီမံချက်ကြီးများကိုမူ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဝန်ကြီးဌာနများမှ တစ်ဆင့်သာ ဆက်လက်ရန်ပုံငွေချထားပြီး စီမံခန့်ခွဲ စေသင့်သည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ပါက ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် စွမ်းရည် ရှိပြီးသား ဌာနဆိုင်ရာများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်လျော့ချသဖြင့် စွမ်းရည်ကျစေပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုကိုလည်း အဟန့်အတားဖြစ်စေနိုင်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်လာပါက ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ထိခိုက်စေနိုင်ပြီး ဒေသန္တရအစိုးရများနှင့် ရပ်ရွာလူထုကိုလည်း ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အရင်းအမြစ်တို့ထက် ကျော်လွန်သော စီမံချက်ကြီးများဖြင့် ဝန်ပိစေနိုင်သည်။ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ စီမံချက်များကို သေးငယ်ပြီး လွယ်ကူရိုးရှင်းအောင် ကန့်သတ်ပေးထားနိုင်ပါက ဒေသခံ လူထုအနေနှင့်လည်း စီမံချက်အရွယ်အစားနှင့်ယှဉ်လျှင် အရေးပါသော ထည့်ဝင်မှုများကို ငွေကြေးအားဖြင့်

ဖြစ်စေ၊ စေတနာအလျောက်ပစ္စည်း၊ လုပ်အားစသည်တို့ဖြင့်ဖြစ်စေ ထည့်ဝင်နိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လူထု ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကြောင့် လူထု၏တာဝန်ယူစိတ်ကို မြှင့်မားစေပြီး အကတိလိုက်စားနိုင်သည့် အန္တရာယ်ကိုလည်း လျော့ပါးစေနိုင်သည်။

၁.၂ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ပုံ

ဒေသန္တရအစိုးရများနှင့် ရပ်ရွာလူထုသည် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များကို ဗဟိုအစိုးရထက်ပိုပြီး သိနားလည်နိုင်သည်ဟူသော ယူဆချက်ကို အခြေခံ၍ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ပုံငွေသုံးစွဲမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဒေသန္တရအစိုးရများနှင့် ရပ်ရွာလူထုသို့ အပ်နှင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို ' ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိသည့် ရန်ပုံငွေများ' ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အစဉ်အလာအရ ဝန်ကြီးဌာနများတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုကြီးမားခဲ့သည့် နိုင်ငံများတွင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ အောင်မြင်ရန် အလားအလာကောင်းသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခလွန်ဒေသများသို့ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ ထောက်ပံ့ ပေးရာတွင်လည်း အလုပ်ဖြစ်သော (effective) စနစ်တစ်ခုဖြစ်နိုင်သည်။^၁ သို့ရာတွင် စရိတ်ထိရောက်မှု (efficiency) တွင်မူ အားနည်းချက်များရှိနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အစိုးရနှင့် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများအကြား ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားနေဆဲ ဒေသများတွင်မူ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို အသုံးမပြုသင့်ပေ။ ထိုရန်ပုံငွေများကို သုံးခြင်းအားဖြင့် အစိုးရ၏အနေအထားကို ပိုမိုအားကောင်းသွားစေပြီး အစိုးရကြံ့ဖက်ကို တိုးသိလိုဖြစ်စေသဖြင့် ထိုဒေသများတွင် ပဋိပက္ခများ ထပ်မံပေါ်ပေါက်လာတတ်သည်။

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေများသည် ရပ်ရွာလိုအပ်ချက်ကို တိုက်ရိုက် အခြေခံသော စီမံချက်များကို ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့သင့်သည်။ ယင်းမှာ အယူအဆအရ ကောင်းမွန်သော်လည်း လက်တွေ့တွင် ပြဿနာအချို့ ရှိနိုင်သည်။ ဒေသန္တရအစိုးရများကို ရန်ပုံငွေ တိုက်ရိုက်ချပေးရုံဖြင့် တာဝန်ခံမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုအရည်အသွေးများ ပိုမိုတိုးတက်မြင့်မားလာမည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ လက်တွေ့တွင် ဒေသန္တရအဆင့်သို့ ရန်ပုံငွေပမာဏ ကြီးမားစွာချထားပေးလိုက်ပါက ဒေသတွင်း အာဏာရှိသူများကသာ ထိုရန်ပုံငွေများကို မောင်ပိုင်စီးပြီး ဒေသတွင်း အာဏာချိန်ခွင်လျှာကို ပိုမိုမညီမမျှ ဖြစ်သွားစေသော အခြေအနေများလည်းရှိသည်။^၂

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေများနှင့် အခြားရန်ပုံငွေများကို ကောင်း

^၁ ပဋိပက္ခနှင့် ပဋိပက္ခလွန် အဆင့်နှစ်ခုကြားတွင် ဆက်စပ်မှု အများအပြားရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် လက်ရှိအချိန်အထိ ပဋိပက္ခလွန်ကာလသို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိခြင်း မရှိသေးဘဲ အငြင်းပွားစရာ အဓိကပြဿနာရပ်ကြီးများ မဖြေရှင်းရသေးဘဲ ရှိနေသေးသည်။

^၂ Wong and Guggenheim (2005). Community Driven Development: Decentralization's Accountability Challenge.

စွာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းနိုင်ခြင်းဖြင့် ဒေသအစိုးရများအတွက် ပိုမို ကောင်းမွန်သော စုစုပေါင်းအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ရရှိစေနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကြောင့် ဒေသအစိုးရ၏ တာဝန်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည် တောင်းအပ်ချက်ကို ရှိနေသော ဒေသလိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်လာနိုင်ပြီး ယင်းတို့ကို အခြားအရင်းအမြစ်များမှ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဒေသအစိုးရ ရန်ပုံငွေများဖြင့် အိုမင်း ဟောင်းနွမ်းလာသော ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေစီမံချက်များကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် အလားတူ ဆန့်ကျင်ဘက် ဆောင်ရွက်ခြင်း စသည်တို့မှာလည်း ဥပမာများဖြစ်သည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများဖြင့် ရပ်ရွာအခြေပြုဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေစီမံချက် (Community Driven Development Fund) ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော လုပ်ငန်းများ၏ ပုံမှန်အသုံးစရိတ်များကို ထောက်ပံ့မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။^၃

၁.၃ အာဏာနှင့် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ

အာဏာရှိသူများက လက်ဝါးကြီးအုပ်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရန်ပုံငွေ စီမံခန့်ခွဲရာတွင် ရပ်ရွာလူထု၏ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှု ပါဝင်စေရမည်။ ယင်းကို ရပ်ရွာ လူထုကောင်စီပုံစံဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ထိုကောင်စီများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ တာဝန်များနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်တို့မှာ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ မတူညီသော်လည်း လူထုက ကောင်းစွာရွေးကောက်တင် မြှောက်ထားသော ကောင်စီများ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရန်ပုံငွေများကို လူထုအကျိုးစီးပွားနှင့်အညီ သုံးစွဲစေရန်အတွက် အာမခံပေးရန်ဖြစ် သည်။ နိုင်ငံတကာ လက်ခံထားသော အကောင်းဆုံးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ ထိုကောင်စီများကို ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး လူထုကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့်ပါဝင်သော နည်းများဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရပြီး အစိုးရခန့်သူများ မဖြစ်စေရ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများနှင့်ပတ်သက်ပြီး လူထု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိနားလည်ခြင်း စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းများဖြင့် ပိုမိုတက်ကြွသော၊ တာဝန်ယူသော ရပ်ရွာလူထုဖြစ်လာပြီး ယင်းအချက်က ရန်ပုံငွေများ၏ ငွေကြေး တန်ဖိုးသက်သက်ထက် ကျော်လွန် စေသည်။ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစိုးရအကြား ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ရာတွင်လည်း အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။ ယင်းအချက်သည် ပဋိပက္ခဒဏ်ခံခဲ့ရသော ဒေသများတွင် ပိုမိုအရေးကြီးသည်။ ယင်းဒေသများတွင် အစဉ်အလာအားဖြင့် အစိုးရကို တာဝန်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုပေးသူအနေနှင့် မယူဆဘဲ ပြင်ပမှ ဝင်ရောက်

ကျူးကျော်သူများအဖြစ်သာ ယူဆသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးအချက်မှာ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများမှတစ်ဆင့် ဒေသ အစိုးရ သို့မဟုတ် ဒေသခံလူထုသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော ရန်ပုံငွေပမာဏ သည် ဒေသတွင်းရှိ အာဏာချိန်ခွင်လျှာကိုလည်း ပြောင်းလဲသွားစေသည်။ ရန်ပုံငွေများကို သုံးစွဲရန် ဆုံးဖြတ်ခွင့် ပေးခြင်းသည် ယင်းအာဏာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အာဏာပိုကြီးအောင် လုပ်ပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ လူထုနှင့် ဒေသအစိုးရများသည် ရန်ပုံငွေ ဆုံးဖြတ်သုံးစွဲပိုင်ခွင့်ရှိမှသာ ၎င်းတို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအပေါ် အမှန်တကယ်အာဏာရှိသည် ဟု ဆိုနိုင်မည်။ အကယ်၍ ရန်ပုံငွေဆုံးဖြတ်ခွင့်သည် အထက်အဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများလက်တွင်သာ ရှိနေပါက အထက်မှ ရွေးချယ်လိုက်သော စီမံချက်များနှင့် ဒေသလိုအပ်ချက် အံဝင်ဝင်ကျ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပေမည်။

၁.၄ အခြားနိုင်ငံများရှိ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ

မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေသည် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေအမျိုးအစားတစ်ခုပင်ဖြစ်ပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက သက်ဆိုင်ရာ ဒေသရှိ ပြည်သူလူထုလိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ကာ ရန်ပုံငွေ ချထားပေးမှုကို ထိန်းချုပ်ညွှန်ကြားသော ရန်ပုံငွေအမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ ပေါ်ပေါက်ရခြင်းအကြောင်းမှာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်ဒေသ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးပြဿနာများကို သိနားလည်ပြီး ထိုပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရန် အတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို ထိထိရောက်ရောက် သုံးစွဲနိုင်ရန် လမ်းညွှန်နိုင်စွမ်း ရှိသည်ဟု ယူဆ၍ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုရန်ပုံငွေများကြောင့် အငြင်းပွားမှုများ အများအပြားပေါ်ပေါက်ရသည်။ ဒီမိုကရေစီ အစိုးရစနစ်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ဥပဒေများကို ရေးဆွဲပြဌာန်းကြပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းက ထိုရေးဆွဲထားသော ဥပဒေများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရသည်။ ထို့ကြောင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေများကို တိုက်ရိုက်ကိုင်တွယ်စီမံစေခြင်းအားဖြင့် ဥပဒေပြုရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအခန်းကဏ္ဍနှစ်ခုကြားမှ စည်းကို ဝေဝါးသွားစေသည်။

နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများအရ ပါကစ္စတန်၊ အိန္ဒိယနှင့် ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံတို့အပါအဝင် မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ ရှိသော နိုင်ငံများတွင် အာဏာသုံးရပ် ခွဲဝေကျင့်သုံးမှုကို ထိခိုက်စေခြင်း၊ ဥပဒေပြုရေး၏ စောင့်ကြည့်ထိန်းချုပ်မှုကို အားနည်းစေခြင်း၊ အစိုးရ၏ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေး

^၃ Wong and Guggenheim (2005), Community Driven Development: Decentralization's Accountability Challenge.

စွမ်းဆောင်ရည်ကို လျှော့ပါးစေခြင်း၊ မဲဆန္ဒနယ် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ရန်ပုံငွေခွဲဝေပေးမှု မတူပါက ညီမျှမှုကို ထိခိုက်စေခြင်း စသည် တို့ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် မဲဝယ်ခြင်းများ၊ အကျိုးစီးပွား အခြေခံ အုပ်စုဖွဲ့သော အဖျက်သဘောဆောင်သည့် နိုင်ငံရေး ယဉ်ကျေးမှုများ ထွန်းကားလာစေကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရသည်။ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေကို ၁၉၉၀ ကတည်းက စတင် ကျင့်သုံးခဲ့သည့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် စာနယ်ဇင်းများ တင်ပြမှုများ အရ ဖိလစ်ပိုင် မဲဆန္ဒရှင်များသည် လွှတ်တော်အမတ်၏ အရည် အသွေးကို အကဲခတ်ရာ၌ ဥပဒေပြုရေးတွင် မည်မျှ စွမ်းဆောင် နိုင်သည်ကို မကြည့်ဘဲ မိမိတို့ မဲဆန္ဒနယ်သို့ ရန်ပုံငွေ မည်မျှ များများ သယ်ဆောင်လာနိုင်သည်ကို ကြည့်၍ အကဲခတ်ကြ ကြောင်း သိရသည်။

မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေကို နိုင်ငံရေးအကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ အသုံးပြုခြင်းသည် နိုင်ငံအများအပြားရှိ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ပမာဏအလျင်အမြန်တိုးတက်များပြားလာခြင်း၏ အဓိက မောင်းနှင်အားပင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ နှင့် ၂၀၁၀ ကြားတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးချင်းအတွက် ချထားပေးသော မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေမှာ ခြောက်ဆယ် အထိ တိုးတက်များပြားလာခဲ့သည်။^၄ အလားတူပင် ၂၀၀၆ မှ ၂၀၁၂ ကြား ခြောက်နှစ်တာ ကာလအတွင်း ဇမ်ဘီယာနိုင်ငံရှိ လွှတ်တော် အမတ်တစ်ဦးချင်းစီ အတွက် မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ ချထား ပေးမှုမှာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၃,၀၀၀ မှ ၁၈၅,၀၈၅ အထိ မြင့်တက်ခဲ့သည်။^၅ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေပမာဏ တိုးတက် များပြားသည်နှင့်အမျှ ထိုရန်ပုံငွေများကို စီမံခန့်ခွဲရန် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ပေးရသော အချိန်မှာလည်း ပိုမို များပြားလာပြီး ဥပဒေပြုရေး၏ အဓိကလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။^၆ ထို့အပြင် မဲဆန္ဒနယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် ပမာဏကြီးမားလာပြီးနောက်တွင် ပြန်လည်လျှော့ချရန် နိုင်ငံရေးအရ အလွန်ခက်ခဲတက်ပြီး ပြန်လည်လျှော့ချပါကလည်း ထိုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၏ လူကြိုက်များမှု သေချာပေါက်ထိခိုက်မည် ဖြစ်သည်။ ပမာဏ ကြီးမားသော မဲဆန္ဒနယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် ရေရှည်တွင် ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၏ စွမ်းရည်ကို ဆုတ်ယုတ် ကျဆင်းစေသော အကျိုးသက် ရောက်မှုလည်းရှိသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေကို မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေမှတစ်ဆင့် ချပေးခြင်း

သည် ဝန်ကြီးဌာနရန်ပုံငွေများကို လျှော့ပါးသွားစေပြီး ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်ရာတွင် ပိုမိုထိရောက် သောစနစ်များကို ပေါ်လာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်ကိုလည်း လျှော့ကျထိခိုက်စေသည်။ အဆုံးစွန်အားဖြင့်ဆိုရသော် မဲဆန္ဒ နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေစီမံချက်များမှတစ်ဆင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျှော့ချနိုင်မည့် အကျိုးကျေးဇူးကို အစိုးရစနစ်အတွင်း အုပ်ချုပ် ရေးနှင့် ဥပဒေပြုရေးကို ခွဲခြားထားရန်လိုသည့် ရေရှည်လိုအပ် ချက် နှင့် ချိန်ထိုးပြီး ချင့်ချိန်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။

နစ်။ ။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ

၂.၁ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အဓိက ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ နှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေစနစ်များ

သမ္မတဦးသိန်းစိန်အစိုးရ၏ ‘ လူထုဖွံ့ဖြိုးရေး ’ မူဝါဒသည် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း၏ အဓိက တွန်းအား ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တည်ဆဲ အင်စတီကျူးရှင်း ဆိုင်ရာ ဝန်းကျင် အတွင်း၌ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများနှင့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများကို အသစ်ပေါ်ပေါက်လာသော ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ စီမံခန့်ခွဲရန် တာဝန်ပေးထားသည်။ သို့ရာတွင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုး ရေး ရန်ပုံငွေများမှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် လုံးဝ အသစ်အဆန်းတော့ မဟုတ်ချေ။ ၁၉၆၂ တွင် တော်လှန်ရေး ကောင်စီအစိုးရသည် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရန်ပုံ ငွေကို ဖန်တီးခဲ့ပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် လူထုပါဝင်မှုနှင့် ထည့်ဝင်မှု တို့ကို အားပေးမြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ စစ်အစိုးရ လက်ထက် တွင်မူ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေကို ဗဟိုအစိုးရမှ တိုက်ရိုက်လမ်းညွှန်မှုက အဓိကဖြစ်နေပြီး ရပ်ရွာလူထု၏ ထည့်ဝင် မှုမှာလည်း လူထု၏ စေတနာဆန္ဒကြောင့်မဟုတ်ချေ။

လက်ရှိ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများတွင် ရပ်ရွာလူထု ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုမြှင့်မားပြီး လူထုအခြေပြု စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာ ရေးကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချရေး နှစ်မျိုးစလုံးကို အားပေး မြှင့်တင်ခြင်းဖြစ် သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျှော့ချရေး ရန်ပုံငွေ၊ မဲဆန္ဒနယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေသုံးခုသည် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် အကျယ် အပြန့်တွေ့ရသော ရန်ပုံငွေများဖြစ်သည်။^၇ ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျှော့ချ

^၄ van Zyl (2010), What is Wrong with the Constituency Development Funds?
^၅ Economics Association of Zambia (2011), Impact of the Constituency Development Fund in Zambia
^၆ van Zyl (2010), What is Wrong with the Constituency Development Funds?
^၇ ပြည်သူ့ဖွံ့ဖြိုးရေးဟူသော စကားရပ်သည် အလွန်အသုံးများသော စကားရပ်ဖြစ်သည်။ ‘သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ မိန့်ခွန်းများ’ (ဩဂုတ် ၉၊ ၂၀၁၃) တွင်လည်း ကြည့်နိုင်သည်။
^၈ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များအရ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို ရည်ရွယ်သည့် အခြားရန်ပုံငွေများရှိသေးသည်ကို သိရသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် ဒေသအနည်းငယ်တွင်သာ ဆောင် ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များမှာလည်း အစဉ်အလာ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေစနစ်များနှင့် ကွဲပြားနေသည်။ ဤနေရာတွင်ဖော်ပြထားသော ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုး ရေး ရန်ပုံငွေသုံးရပ်သည်ပင်လျှင် တိကျသော ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အတိုင်းဆိုပါက ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများဟု အတိအကျမဆိုနိုင်တော့ပေ။ အကြောင်းမှာ ရန်ပုံငွေအပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ခွင့်မှာ မြို့နယ်အဆင့်တွင် ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ရေး ရန်ပုံငွေနှင့် မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေတို့တွင် မြို့နယ်နှင့် ကျေးရွာ အုပ်စုကော်မတီများက လိုအပ်ချက် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် စီမံချက်အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းများတွင် အရေးပါသောနေရာများ၌ ရှိကြသည်။ အဓိကအကျဆုံး ဒေသန္တရ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ အသေးစိတ်များကို လာမည့်အခန်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

၂.၂ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ

မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၃- ၁၄ ဘဏ္ဍာနှစ်၌ စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့သည်။ ထိုဥပဒေ ပထမမူကြမ်းကို သမ္မတက ဥပဒေပြုအဖွဲ့အစည်းအား အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအာဏာ အပ်နှင်းထားသဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ဆိုသောကြောင့် လွှတ်တော်က ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခဲ့သည်။^၉ ပြင်ဆင်မှုအချို့ ရှိခဲ့သော်လည်း ဥပဒေအဖြစ် အတည်ပြုခဲ့သည့် နောက်ဆုံးမူကြမ်းတွင်လည်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို ရန်ပုံငွေ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သက်လုပ်ပိုင်ခွင့်များစွာ ချထားပေးခဲ့သည်။ အသစ်ပြင်ဆင်ထားသော ဥပဒေကြမ်းကို ၂၀၁၄-၁၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အတည်ပြုပြဌာန်းခဲ့ပြီး ယင်းတွင် ရန်ပုံငွေ စီမံခန့်ခွဲရာ၌ မြို့နယ်ကော်မတီများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ပိုမို ထည့်သွင်းထားသည်။ ထို့အပြင် ပြည်ထောင်စုငွေစာရင်း ကော်မတီ၏ ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်ထိန်းကွပ်မှု အခွင့်အရေးအချို့ ထည့်သွင်း ပြဌာန်းပေးခဲ့သည်။

မဲဆန္ဒနယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ	
ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသုံးပြုပုံ	အသေးစား အခြေခံ အဆောက်အဦ စီမံချက်များ တည်ဆောက်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် 'အခြားဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်များ'
စီမံချက်/ကဏ္ဍ ဦးစားပေးမှုများ	(၁) ရေရရှိရေး (၂) ကျေးလက် ဒေသရှိ လမ်းတံတားများ ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်ခြင်း (၃) 'အခြားအဓိကကျသော လုပ်ငန်းရပ်များ'

ရန်ပုံငွေ စုစုပေါင်းပမာဏ	ကျပ် ၃၃ ဘီလျံ
ရန်ပုံငွေ အရင်းအမြစ်	ပြည်ထောင်စု ရန်ပုံငွေ
အမြင့်ဆုံးစီမံချက်အရွယ်အစား	ကျပ်ငါးသန်း
ပထဝီဒေသအလိုက် ခွဲဝေမှု	မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ မြို့နယ် ၃၃ မြို့နယ်အတွက်ကျပ်သန်း ၁၀၀ စီ
အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	လုပ်အားကို ကျေးရွာများမှ ရရှိသည်။
စာရင်းစစ်အဖွဲ့အစည်း	မြို့နယ်စာရင်းစစ်နှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် 'စာရင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့'

မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ အခြေခံ အဆောက်အဦတည်ဆောက်ရေးနှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက် အငယ်စားများကို ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးရန် ဖြစ်သည်။ မြို့နယ်အဆင့်တွင် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ကော်မတီက စီမံခန့်ခွဲသည်။^{၁၀} မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းကော်မတီတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင်ပြီး ၎င်းတို့အထဲမှတစ်ဦးက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။ ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်မှာ စီမံချက် အဆိုပြုလွှာများ ပြင်ဆင်/စုဆောင်းခြင်း နှင့် ဇယားတင် အဆိုပြု လွှာများနှင့် စုစုပေါင်းဘတ်ဂျက်ကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ ဖွဲ့စည်း ထားသော ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ်ကော်မတီများနှင့် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးလေ့ရှိပြီး^{၁၁} လိုအပ်ချက် များ ဖော်ထုတ်စုဆောင်းရေးစနစ်အရ အဆိုပြုလွှာများကို ရွေးချယ်ပေးရသည်။^{၁၂} မည်သည့်စီမံချက်ကို ရွေးချယ်ထောက်ပံ့ မည်ကိုမူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကပင်အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ချက် ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ လက်ရှိဥပဒေက ရပ်ရွာလိုအပ်ချက်ကို ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးအစီအစဉ် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသေးစိတ်လမ်းညွှန်ချက်များ ထည့်သွင်းထားခြင်း မရှိချေ။ ရန်ပုံငွေလုပ်ငန်းစဉ်အတွက်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများသည် မြို့နယ် ကော်မတီများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ်တွင် များစွာ မှီတည်နေပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကလည်း ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်စံ သတ်မှတ်ချက်များကို ရေးဆွဲကြလေ့ရှိသည်။

^၉ Nixon, Hamish, and Cindy Joelene (2014). Fiscal Decentralization in Myanmar: Towards a roadmap for reform.
^{၁၀} မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းကော်မတီသည် မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ စီမံမှုအတွက် ဖြစ်ပေါ်လာသောအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ (သို့) မြို့နယ် ဖွံ့ဖြိုးမှု အကောင်အထည်ဖော်ရေး ကော်မတီ နှင့် မရောထွေးစေလိုပါ။
^{၁၁} ကော်မတီ၏ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုကို မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးမှု ရန်ပုံငွေ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (ဂ) နှင့် (ည) တွင် ပြဌာန်းဖော်ပြထားသည်။
^{၁၂} လိုအပ်ချက်များ ဖော်ထုတ်စုဆောင်းရေးစနစ်တွင် ကျေးရွာအုပ်စု/ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက အိမ်ထောင်စီးပွားအားလုံးကို အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး ရပ်ရွာလိုအပ်ချက် နှင့် လုပ်လိုသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များအကြောင်းကို ဆွေးနွေးစေသည်။ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့က ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ သို့မဟုတ် ရွာမိရွာဖများအား ရွာလိုအပ်ချက်ကို စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေတင်ပြစေပြီး ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုကော်မတီသို့ တင်သွင်းပေးသည်။

ရပ်ရွာမှာ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ ဘယ်လောက်ရှိမလဲ ဆိုတဲ့အပေါ် မူတည်ပြီးစီမံချက်တွေကို ဦးစားပေးရွေးတယ်။ တကယ်လို့ အကျိုး ခံစားခွင့် ရှိသူ အများကြီးပါနေရင် ဒီစီမံချက်ကို ရွေးလိုက်တာပဲ။^{၁၃}

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆုံးဖြတ်ခွင့်အာဏာကို ကိုင်စွဲ ထားသော်လည်း ဇကာတင်စီမံချက်စာရင်းကို မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ များက စီမံချက်များ ထပ်နေခြင်း ရှိ/ မရှိ သုံးသပ်ပြီး လက်မှတ်ရေး ထိုးပေးဖို့လိုသည်။ ဘဏ္ဍာငွေစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ရပ်ရွာလူထု ကောင်စီ ကို တာဝန်ပေးအပ်ပါက ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာသော ရန်ပုံငွေစနစ် တစ်ခုဖြစ်လာနိုင်ပြီး၊ မဲဆန္ဒနယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ၏ ဘုံအားနည်း ချက် အချို့ကိုလည်း ကြိုတင်ကာကွယ် ပြီး ဖြစ်ပေမည်။

မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာ ရပ်များနှင့် စဉ်းစားစရာများ

- မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေနှင့်ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ် ပိုင်ခွင့်မှာ မြို့နယ်အဆင့်တွင်ရှိသော်လည်း ဆုံးဖြတ်သူမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်း မဟုတ်ဘဲ ဥပဒေပြုအမတ်များ ဖြစ် နေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းသည် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ များ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် ကို အတိအကျ လိုက်နာခြင်းမရှိပါ။
- မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို နိုင်ငံရေး အကျိုးအမြတ် အတွက် မတော်မတရား သုံးစွဲမှုများရှိကြောင်း စွပ်စွဲချက်များ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထွက်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မဲဆန္ဒ နယ် ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေများကို အဆိုပါ ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်စေရန်အတွက် ဥပဒေများနှင့် ပွင့်လင်း မြင်သာသော ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များ ရှိလာစေရန် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက် ထားသင့်သည်။
- လက်ရှိဥပဒေတွင် မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များကို ဖော်ပြထားသော်လည်း စီမံချက် ရွေးချယ်ခြင်းဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက်များမှာ ဝေဝါးနေပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲများနှင့် နိုင်ငံရေး ဂတိတရားများကိုလည်း ကာကွယ်ထားနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
- မကြာသေးမီကပြုလုပ်ခဲ့သော လူထုသဘောထား စစ်တမ်း တစ်ရပ်တွင်^{၁၄} ရန်ပုံငွေနှင့် ပတ်သက်ပြီးလူထုသိနားလည်မှုမှာ

အလွန်နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်မှန်သော ရပ်ရွာ လူထုပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် စီမံချက်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး လူထုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် နားလည်သဘောပေါက်နိုင်ရေး အတွက် ဒေါင့်စေ့ပြီး ပြီးပြည့်စုံသော လူထုအသိပညာပေး အစီစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။

- ဥပဒေတွင် မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ၏ အရွယ်အစားကို ကန့်သတ်ထားခြင်း မရှိသော်လည်း ရန်ပုံငွေပမာဏကို မြို့နယ် အရွယ်အစားနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များကို မူတည်၍ သတ်မှတ်ရမည်ဟု ပြဌာန်းထားသည်။ အခြားနိုင်ငံများမှ အတွေ့အကြုံများအရ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေသည် နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း အဆပေါင်းများစွာ မြင့်တက်သွားခဲ့ သော သာဓကများရှိသည်။ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ ကို အတိုးအလျှော့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ပုံသေတသမတ်တည်း ထားခြင်းထက်စာလျှင် သီအိုရီအရ ရန်ပုံငွေများကို ပိုမို ထိရောက်စွာ သတ်မှတ်ချထားပေးနိုင်မည် ဖြစ် သော်လည်း ရန်ပုံငွေကို နိုင်ငံရေးအရ အသုံးချခံရမည့်အန္တရာယ်ကို ပိုမို မြင့်မားစေနိုင်သည်။

၂.၃ ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျှော့ချရေး ရန်ပုံငွေ

ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျှော့ချရေး ရန်ပုံငွေကို ၂၀၁၃-၁၄ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့ပြီး၊ ၂၀၁၁ ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျှော့ချရေးကော်မတီ အစည်းအဝေးတွင် သမ္မတပြောကြားခဲ့သောမိန့်ခွန်းပါ ဦးစားပေး ကဏ္ဍကြီးများအတွက် ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပေးရန် ရည်ရွယ် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို အကောင်အထည် ဖော်ရေး အတွက် သင့်လျော်သော အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာအခြေခံများ မရှိခင်ကတည်းက ရန်ပုံငွေကို စတင်ချထား အကောင်အထည် ဖော်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ရန်ပုံငွေ၏ အရွယ်အစား၊ အသုံးပြုပုံ နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုပုံစံတို့ကို သတ်မှတ်ပြဌာန်းပေးမည့် ဥပဒေတစ်ရပ် လည်းမရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ပထမဦးဆုံးနှစ်တွင် ရန်ပုံငွေကို စီမံ ခန့်ခွဲရန်အတွက် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနကို တာဝန်ပေး အပ်ခဲ့ရသော်လည်း ရန်ပုံငွေကို မည်သို့သုံးစွဲသင့်သည်ဟူသော တိကျသည့်လမ်းညွှန်မှုများ၊ သင့်လျော်သော စောင့်ကြည့် စစ်ဆေး မှုစနစ်များ မရှိခဲ့သလို စီမံချက်ရွေးချယ်မှုနှင့် ချေးငွေချထားပေးမှု တွင်လည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိခဲ့ပေ။

^{၁၃} လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း
^{၁၄} Myanmar Egress (2013). Public Opinion Poll of Approved National Budget Bill for 2013/2014 FY

ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျော့ချရေး ရန်ပုံငွေ	
ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသုံးပြုပုံ	ဦးစားပေးကဏ္ဍကြီး ၈ ခုနှင့်အညီ ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်
စီမံချက်/ကဏ္ဍ ဦးစားပေးများ	သမ္မတဦးသိန်းစိန်က ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျော့ချရေး ကော်မတီသို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း တွင် ဦးစားပေးကဏ္ဍကြီး ၈ ခု ^{၁၅}
ရန်ပုံငွေ စုစုပေါင်းပမာဏ	ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ ရန်ပုံငွေ
ရန်ပုံငွေအရင်းအမြစ်	ပြည်ထောင်စုရန်ပုံငွေ
အမြင့်ဆုံးစီမံချက် ပမာဏ	မသတ်မှတ်ထား
ပထဝီဒေသအလိုက် ခွဲဝေမှု	၂၀၁၃-၁၄ ဘဏ္ဍာနှစ်- ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခု ၁ ဘီလျံကျပ်၊ ခြွင်းချက်- ချင်းပြည်နယ်အတွက် ၃ ဘီလျံကျပ်
ပထဝီဒေသအလိုက် ခွဲဝေမှု	၂၀၁၄-၁၅ ဘဏ္ဍာနှစ်- ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခု ၁ ဘီလျံကျပ်၊ ခြွင်းချက်- ချင်းပြည်နယ်အတွက် ၅ ဘီလျံ၊ ကချင်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် အတွက် ၁၅ ဘီလျံ၊ ရှမ်းပြည်နယ်အတွက် ၄ ဘီလျံကျပ်
အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	အဓိက အကောင်အထည်ဖော်သူ များမှာ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီငယ်များ ဖြစ်ပြီး ရွာသူရွာသားများက တစ်ခါတရံ လုပ်အားဖြင့် ထည့်ဝင်လေ့ရှိသည်။
စာရင်းစစ်အဖွဲ့အစည်း	မြို့နယ်စာရင်းစစ်

၂၀၁၄-၁၅ ဘဏ္ဍာနှစ်မှစ၍ စီမံချက်များသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့သည် မြို့နယ်ကော်မတီများ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ ဖြစ်လာခဲ့သော်လည်း ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်က ရန်ပုံငွေကို မြို့နယ်များ အကြားတွင် ခွဲဝေခြင်းနှင့် စီမံချက်များရွေးချယ်ခြင်းတို့တွင်

နောက်ဆုံး အဆုံးအဖြတ်ပေးသူဖြစ်သည်။ အချို့သော ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးများတွင် ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေကို မြို့နယ်များအကြား အညီအမျှ ခွဲဝေပေးသော်လည်း အချို့က ဆင်းရဲသော မြို့နယ်များသို့ ရန်ပုံငွေ ပိုမိုချထားပေးကြသည်။ ရန်ပုံငွေခွဲဝေပေးရာတွင် အသုံးပြုရန် စံသတ်မှတ်ထားသော ပုံသေနည်းများမရှိပဲ အပြီးသတ်ခွဲဝေရရှိသော ကိန်းဂဏန်း ပမာဏများသည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ်ပေါ်တွင် မူတည်သည်။ အချို့သောမြို့နယ်များတွင် ရန်ပုံငွေ စီမံခန့်ခွဲမှုကို မြို့နယ်ကော်မတီများက မဆောင်ရွက်ပါက ၎င်းတို့အစား အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။ ရန်ပုံငွေ စီမံခန့်ခွဲမှုသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအားနည်းပြီး ရပ်ရွာ လိုအပ်ချက်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော စီမံချက်များကို အစားပေးပံ့ပိုးနိုင်ခြင်းလည်း မရှိနိုင်ပေ။

ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များနှင့် စဉ်းစားစရာများ

- ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေကို ဒေသန္တရအဆင့်တွင် စီမံခန့်ခွဲမှုမှာ ဖြစ်နိုင်ချေရှိပြီး လက်တွေ့လည်း ဖြစ်နေသော် လည်း ရန်ပုံငွေနှင့်ပတ်သက်ပြီး အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်မှာ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားတွင် အထက်အဆင့်များတွင်ရှိနေသရွေ့ ထိုသို့ဒေသန္တရ စီမံခန့်ခွဲမှုကို အမြဲတမ်းအာမခံနိုင်ခြင်း မရှိပါ။
- ရန်ပုံငွေနှင့်ပတ်သက်၍ တရားဝင်ပြဌာန်းထားသော လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများမရှိသောကြောင့် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရာတွင် ကွဲပြား ခြားနားမှု များစွာကို ဖြစ်စေသလို ထိုရန်ပုံငွေ ဆက်လက် တည်တံ့မှု ရှိ၊ မရှိ ကိုလည်း အာမခံနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် မြို့နယ်များ အကြားတွင် ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေးရန်ပုံငွေကို လက်ရှိ ခွဲဝေပေးနေ သည့် ပုံစံမှာ ထိရောက်မှုမရှိရုံမျှမက 'တစ်ဦးချင်း ပျမ်းမျှ ဆင်းရဲမှုနှုန်းပေါ် အခြေခံပြီးကြည့်ပါက ဒေသတစ်ခုနှင့် တစ်ခု အကြား ရန်ပုံငွေရရှိမှု အခြေအနေ များစွာကွာဟနေသည်ကို တွေ့ရသည်။'^{၁၆} ဥပမာအားဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေမှ လူတစ်ဦးလျှင် ပျမ်းမျှ ၁၃၆ ကျပ်နှုန်း ရရှိသော်လည်း ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး လိုအပ်ချက် ပိုမြင့်သော ချင်းပြည်နယ်တွင် တစ်ဦးလျှင် ပျမ်းမျှ ၁၀,၄၄၅ ကျပ်နှုန်း ရရှိနေသည်။ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပွားနှုန်း အပေါ် အခြေခံ၍ ရန်ပုံငွေ ခွဲဝေသတ်မှတ်သော ပုံသေနည်းကို ထားရှိ

^{၁၅} ၎င်းတို့မှာ- (၁) စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ (၂) မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် အသားထုတ်လုပ်ရေး၊ (၃) ကျေးလက် ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ၊ (၄) အသေးစား ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ၊ (၅) ကျေးလက်သမဝါယမလုပ်ငန်းများ၊ (၆) ကျေးလက် လူမှု-စီးပွားကဏ္ဍ၊ (၇) ကျေးလက် စွမ်းအင်ကဏ္ဍ၊ (၈) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးတို့ဖြစ်ကြသည်။

^{၁၆} Nixon and Jolene (2014). Fiscal Decentralization in Myanmar: Towards a roadmap for reform.

ကျင့်သုံးပါက ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေကို ပိုမို မျှတစွာ ခွဲဝေသတ်မှတ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

- ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေသည် အစဉ်အလာ ဝန်ကြီးဌာန ဘတ်ဂျက်များ၏ အပြင်ဘက်တွင် သီးခြားစီ ရှိနေသောကြောင့် ဘဏ္ဍာရေးအရ စောင့်ကြည့် ထိန်းချုပ်ရေး နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများက စိုးရိမ်ပူပန်နေကြသည်။

၂.၄ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေကို ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများဖြင့် ဆက်လက်အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲပြီး အစိုးရအဖွဲ့ ပုံစံသစ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရန် အချို့သော လမ်းညွှန်ချက်အသစ်များကို ထပ်မံပေါင်းဖြည့်ထားသည်။ ရန်ပုံငွေအသစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျေးလက်ဒေသများရှိ လူမှု၊ စီးပွားနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဘဝအရည်အသွေးများ တိုးတက်မြှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးမှု ကွာဟနေခြင်းကို လျော့ချရန်ဖြစ်သည်။

ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေ	
ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသုံးပြုပုံ	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များကို ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ရန်
စီမံချက်/ကဏ္ဍ ဦးစားပေးများ	တရားဝင်ဦးစားပေးကဏ္ဍများကို မသိရှိရသော်လည်း စိုက်ပျိုးမြေသစ် ဖော်ထုတ်ရေး စီမံချက်များ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနှင့် အခြား စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးစီမံကိန်းများ အတွက် ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ရန် အသုံးပြုသည်။ သို့ ရာတွင် ထိုစီမံချက်များသည် အခြား စီမံချက်များနှင့် ထပ်တူညီမျှမရှိရန် တော့လိုသည်။
ရန်ပုံငွေ စုစုပေါင်းပမာဏ	၂၀၁၁-၁၂ ဘဏ္ဍာနှစ်- ကျပ် ၂၅၄.၅ သန်း၊ ၂၀၁၂- ၁၃ ဘဏ္ဍာနှစ်- ကျပ် ၃၂၉.၅ သန်း
ရန်ပုံငွေအရင်းအမြစ်	မြို့နယ်အလိုက်ကွဲပြားသည်။
အမြင့်ဆုံးစီမံချက် ပမာဏ	ကျပ် ၁၀ သန်းမှ သန်း ၂၀

ပထဝီဒေသအလိုက် ခွဲဝေမှု	မြို့နယ်တိုင်းသည် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေမှ အနည်းနှင့်အများ ဆိုသလို ခွဲဝေရရှိကြသည်။
အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	ရွာသူရွာသားများက လုပ်အားဖြင့် ထည့်ဝင်လေ့ရှိသည်
စာရင်းစစ်အဖွဲ့အစည်း	မြို့နယ်စာရင်းစစ်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ အစီအစဉ်သစ်တွင် ရန်ပုံငွေများကို အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန သို့မဟုတ် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ထိန်းချုပ်ခြင်းမပြုတော့ချေ။ ပြည်ထောင်စုမှ ချထားပေးမည့် ရန်ပုံငွေသည် တင်ပြလာသော စီမံချက် အရေအတွက်ပေါ်တွင် မူတည်နေသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများက မြို့နယ်များကို မည်သို့ ခွဲဝေချထားပေးမည်ကို ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ရန်ပုံငွေများကို သက်ဆိုင်ရာဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း ကုန်စင်အောင် သုံးစွဲကြရသည်။ ပိုလျှံသော ရန်ပုံငွေများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရသို့ ပြန်လည်ပေးသွင်းရသဖြင့် ရန်ပုံငွေ ပိုလျှံ ခြင်းများ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာများကို မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနက ပြင်ဆင်ရေးဆွဲပြီး မြို့နယ်ကော်မတီလေးခုသို့ ဆွေးနွေးရန် ပေးပို့သည်။ ထို့နောက်အဆိုပြုလွှာများကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများသို့ ဆက်လက်ပေးပို့သည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးချုပ်ကစီမံချက်များရွေးချယ်ခြင်းနှင့်ရန်ပုံငွေခွဲဝေချထားပေးခြင်းကို ဆုံးဖြတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ရေးမှာ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ များသောအားဖြင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေစီမံချက်များ၏ အရွယ်အစားမှာ သေးငယ်ပြီး စီမံချက်တန်ဖိုး၏ ထက်ဝက်ခန့်မှာ ရပ်ရွာလူထု၏ ပစ္စည်း သို့မဟုတ် လုပ်အားထည့်ဝင်မှု ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ထည့်ဝင်မှု အချိုးအစားမှာ အမျိုးမျိုးဖြစ်နိုင်ပြီး စီမံ ချက်ရန်ပုံငွေတန်ဖိုး၏ ၃၀% မှ ၅၀၀% အထိဖြစ်နိုင်သည်။^{၁၇} စီမံချက်ကြောင့် အများဆုံး အကျိုးခံစားရမည့်သူများက အများဆုံးထည့်ဝင်ရသည့် ပုံစံကို ကျင့်သုံးသည်။

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာများနှင့် စဉ်းစားစရာများ

- ရန်ပုံငွေပမာဏသေးငယ်ခြင်းကြောင့် စီမံချက်အရွယ်အစားများမှာလည်း သေးငယ်ပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်မှုမရှိ/မရှိ မသေချာပေ။ ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြုပြင်မွမ်းမံပြီး လူထုနှင့် တိုင်ပင်နှီးနှောမှု၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှ ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများထံမှ အကြံဉာဏ်

^{၁၇} လူထွေမေးမြန်းခြင်း၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဝန်ကြီးဌာန

များကိုရယူခြင်း စသည်ဖြင့် ပိုမိုထိရောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- ရပ်ရွာမှထည့်ဝင်ရမည့် ကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် လူထုဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမဖြစ်စေရန် မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟူသော လမ်းညွှန်ချက်များ ကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ ပြဌာန်းထားသင့်သည်။

၂.၅ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း

၂၀၁၅ ခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် စတင်မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သော ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းအစီအစဉ်သည် ကျေးရွာအဆင့်တွင် ကဏ္ဍစုံ ပေါင်းစည်းညီညွတ်သော စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ် ကို ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးရန်ဖြစ်သည်။^{၁၀} အစိုးရနှင့် အခြား အဖွဲ့အစည်းများ၏ အတွေ့အကြုံအရ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ သည် မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းများအဆင့် ဖြစ်လာပဲ ကျေးရွာမှာ လိုအပ်ချက်နှင့် လိုလားချက်များကို စုပေါင်းစာရင်းပြုစုထားခြင်း အဆင့်၌သာ ရှိသည်က များကြောင်း သိရှိခဲ့ရသည်။^{၁၁} ယခု မိုဒယ် (model) သည် ကျေးရွာများအား ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ထိုစီမံကိန်းများကို အခြေခံပြီး အမျိုးသား အဆင့် စီမံကိန်းများကို ဖော်ထုတ်နိုင်စေရန် ဦးတည် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အလားတူပင် အမျိုးသားအဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ဒေသဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက် နှင့် ဦးစားပေးမှုကို ထင်ဟပ်စေရန် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း	
ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသုံးပြုပုံ	ကျေးရွာများမှ မိသားစုများ၏ သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှု တိုက်ဖျက်ရေးတို့တွင် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် တက်တက်ကြွကြွ ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရေး
စီမံချက်/ကဏ္ဍ ဦးစားပေးမှုများ	နိုင်ငံအတွင်းရှိ ကျေးလက်ဒေသ မြို့နယ်ပေါင်း ၃၀၅ မြို့နယ်မှ ကျေးရွာပေါင်း ၆၃၈၉၉ အတွက် အသေးစား အခြေခံအဆောက်အအုံ စီမံချက်များဆောင်ရွက်ရန်

ရန်ပုံငွေ စုစုပေါင်းပမာဏ	မသိရ ^{၁၂}
ရန်ပုံငွေအရင်းအမြစ်	ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန
အမြင့်ဆုံးစီမံချက် ပမာဏ	မသိရ
ပထဝီဒေသအလိုက် ခွဲဝေမှု	ကျေးရွာတစ်ရွာလျှင် ကျပ်သိန်းတစ်ရာ
အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	အကောင်အထည်ဖော်မှုကိုကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက အတည်ပြုပြီး ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန က တာဝန်ယူသည်။
စာရင်းစစ်အဖွဲ့အစည်း	ရပ်ရွာလူမှုစာရင်းစစ်

ကျေးရွာအဆင့်တွင် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသော ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (VDC) မှ ရေးဆွဲထားသော စီမံချက်များကို မြို့နယ်အဆင့်သို့တင်သွင်းပြီး မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းတွင် ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းသည်။ သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စား လှယ်များပါဝင်ပြီး အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှ ဦးစီးသော မြို့နယ် ကဏ္ဍစုံ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးအဖွဲ့က စီမံချက်များအတွက် ရန်ပုံငွေ ချထားပေးရေးကို ဆုံးဖြတ်သည်။ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း များသည် ကျေးရွာများမှ ဖော် ထုတ်သော လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ ကဏ္ဍစုံ ပေါင်းစပ်စီမံကိန်းများ ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် မြို့နယ် နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းနှင့်ဆိုင်သော ပြဿနာရပ် များ နှင့် စဉ်းစားစရာများ

- လက်ရှိအချိန်တွင် စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး သုံးသပ်ချက် ထုတ်ပြန်ရန် စောလွန်းနေသေးသည်။ သို့ရာတွင် ယင်း၏ အဆင့်များစွာ ပါဝင်သည့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည့် ဖြစ်စဉ်သည် အခြားသော ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်များ လုပ်ငန်းချင်း ထပ်နေနိုင်သည်။
- ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းသည် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုများကို အထောက်အပံ့ ဖြစ်နိုင်သော်လည်း လက်ရှိအချိန်တွင်မူ ယင်းသည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာထဲမှ မထွက်ရ

^{၁၀} လူတွေ့မေးမြန်းခြင်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန
^{၁၁} အမျိုးသားအဆင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းလမ်းညွှန်ချက်၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်၊ ၃ မေ ၂၀၁၅
^{၁၂} ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှာ အသစ်ဖြစ်ပြီး ယခုစာတမ်းရေးသားချိန်တွင် မြို့နယ်နှစ်ခု၌သာ စတင်ဆောင်ရွက်ရသေးသဖြင့် ရန်ပုံငွေပမာဏကို မသိခြင်းဖြစ်သည်။

သေးသော စီမံကိန်းတစ်ခုသာ ဖြစ်နေသေးသည်။ ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို အမြင့်ဆုံး ဖြစ်စေ လိုပါက အခြားသော ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်စေရန်အတွက် ဗဟို အစိုးရမှ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ လမ်းညွှန်ပေးရမည်။

- ကနဦးစမ်းသပ်ဆောင်ရွက်မှုတွင် တွေ့ရှိချက်များအရ ဒေသ တွင်း စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း စွမ်းဆောင်ရည်ကို ကျေးရွာ အဆင့် နှင့် မြို့နယ်အဆင့် နှစ်မျိုးစလုံးတွင် တည်ဆောက်ရန် လို သည်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရထံမှ နည်းပညာဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုနှင့် မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှု များ နှစ်မျိုး စလုံးလည်း လိုအပ်သည်။^{၂၀}

၂.၆ အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လူထု ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံ ချက်

ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ်အောက်တွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လူထုဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင် ရွက်သည်။ စီမံချက်ကို မြို့နယ် ၃ ခု၌ ကနဦး စတင် အကောင် အထည်ဖော်ပြီး၊ နောက်ပိုင်းတွင် အကျယ်အပြန့် တိုးချဲ့ ဆောင် ရွက်ရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။ စီမံချက်မှာ ကျေးလက်လူမှု အဖွဲ့ အစည်းများအား ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင် ရာအရင်းအမြစ်များနှင့် ရန်ပုံငွေ များကို ပိုမိုလက်လှမ်းမီစေပြီး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လည်း ပိုမိုအရေးပါသောနေရာမှ ပါဝင်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။

အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လူထုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်	
ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသုံးပြုပုံ	လူထုဗဟိုပြုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပံ့ပိုးကူညီရန်နှင့် ဆင်းရဲသော ကျေးလက်နေ ပြည်သူများအား အခြေခံ အဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ကို လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှု ပိုမို တိုးတက်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။
စီမံချက်/ကဏ္ဍ ဦးစားပေးများ	ပြည်သူ့အကျိုးပြု အဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ရန်ပုံငွေ စုစုပေါင်းပမာဏ	မူလက အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာ အခြေပြုလူထုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ် (International Development Association (IDA) မှ ဒေါ်လာ သန်း- ၈၀ ပံ့ပိုးငွေ ရရှိသည်။ မြန်မာအစိုးရမှလည်း ဒေါ်လာ ၆.၃ သန်း ရန်ပုံငွေ ရရှိခဲ့ သည်။ အခြား ရန်ပုံငွေများမှာ အီတလီ အစိုးရ၏ ချေးငွေနှင့်
ရန်ပုံငွေ စုစုပေါင်းပမာဏ	ဂျပန်နိုင်ငံ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ငွေများဖြစ်သည်။ ရန်ပုံငွေ တိုးချဲ့မှုကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်လည်တွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။
အမြင့်ဆုံးစီမံချက် ပမာဏ	ကျေးရွာအုပ်စုများသည် လူဦးရေပေါ် မူတည်ပြီး ငွေလုံးငွေရင်းထောက်ပံ့ ငွေများရရှိသည်။ ကျေးရွာအုပ်စု ငယ်များအတွက် အနည်းဆုံး ကျပ်သန်း ၂၀ မှ ကျေးရွာအုပ်စုကြီး များအတွက် အများဆုံး ကျပ်သန်း ၁၂၀ အထိ ရရှိကြသည်။ ^{၂၂}
ပထဝီဒေသအလိုက် ခွဲဝေမှု	ထိုရန်ပုံငွေကို လက်ရှိမြို့နယ် ၉ မြို့နယ်တွင် ကနဦးစမ်းသပ် အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။ ပိုမိုများပြားသော ရန်ပုံငွေပမာဏကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်လည်တွင် အတည်ပြုပေး ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ကို ခြောက်နှစ်တာကာလ အတွက် နိုင်ငံအနှံ့ရှိ မြို့နယ်ပေါင်း ၆၄ မြို့နယ်တွင် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်သည်။
အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မှုများ အားလုံးကို သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ရွာ လူထုက ဦးစီးဆောင်ရွက်သည်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများအရ ရပ်ရွာ အများစုသည် စီမံချက်များကို ကိုယ်တိုင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ စီမံချက်၏ အတန်ငယ်ခက်ခဲသောအပိုင်းများ တွင်မူ ပြင်ပ ကန်ထရိုက်တာများကို ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်သည်။ ^{၂၃}

^{၂၀} Rahman (2015). ဖျင်းမနားမြို့နယ် ကျေးရွာနှစ်ရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေး အဓိကရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ- လဲလူးအိုင်ကျေးရွာနှင့် ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၊ ကျေး ရွာဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ နေပြည်တော်၊ ၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅ စာမျက်နှာ ၄
^{၂၂} အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာလူထုအခြေပြု ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၊ လုပ်ငန်းစဉ်လက်စွဲ (၂၀၁၄)၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ။
<http://cdd.drdmyanmar.org/eng/project-manuals/>

စာရင်းစစ်အဖွဲ့အစည်း	ဘဏ္ဍာရေးအရ စာရင်းစစ်ခြင်းကို ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးက နှစ်စဉ်ဆောင်ရွက်ပြီး စီမံချက်၏ အင်တာနက်စာမျက်နှာတွင် ပြည်သူအများ သိရှိနိုင်ရန် ဖော်ပြထားသည်။ ^{၂၇}
---------------------	--

စီမံချက်သည် အောက်ခြေမှစတင်သော ပြည်သူလူထုပဟိုပြု စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် ဦးစားပေး လိုအပ်ချက်များကို တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အစိုးရ၏စွမ်းရည်ကို မြှင့်တင်ရန်လည်း ရည်ရွယ်သည်။^{၂၈} အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာ အခြေပြုလူထု ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို ဒေသန္တရ ရန်ပုံငွေ တစ်ရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း ယင်းတွင် ပဟိုပြုပဟို မြင့်မားသော စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်ရှိပြီး အစိုးရဌာနဆိုင်ရာတစ်ခုမှ စီမံခန့်ခွဲနေခြင်း ဖြစ်ကာ လိုအပ်ချက်များ ဖော်ထုတ်ရေးအတွက်လည်းတရားဝင် သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော လုပ်ငန်းစဉ်ရှိသဖြင့် အခြားဒေသန္တရ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများနှင့် ကွဲပြားခြားနားသည်။

အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လူထုဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက် ဆိုင်ရာ ပြဿနာများနှင့် စဉ်းစားစရာအချက်များ

- အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လူထုဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်သည် ကနဦး အကောင်အထည်ဖော်မှုအဆင့်တွင်သာ ရှိသေးသောကြောင့် ရန်ပုံငွေ၏ ရေရှည်အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် အများပြည်သူ ပါဝင်နိုင်မှုကို ကောက်ချက်ချရန် စောနေသေးသည်။
- စီမံချက်ရွေးချယ်မှု၊ အကောင်အထည်ဖော်မှု၊ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှုနှင့် တင်ဒါခေါ်ယူမှုများတွင် စံချိန်စံညွှန်းများ သတ်မှတ်ထားရှိပြီး ဒေသအခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရန်အတွက် ပြုလွယ်ပြင်လွယ် စီစဉ်ထားရှိမှုအချို့ ရှိသည်။ ထိုတရားဝင် လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ရပ်ရွာလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် ဘဏ္ဍာရေးအရ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုများကို အတိအလင်းထည့်သွင်းထားပြီး အခြားသော ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များ ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ၎င်းအချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါ သည်။
- အခြားသော ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် မြို့နယ်

အဆင့်တွင် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ကော်မတီနှင့် မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီများမှတစ်ဆင့် အဓိကဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လူထုဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်မှာ အခြားကော်မတီများနှင့်ယှဉ်လျှင် တက်ကြွမှု အားနည်းသည်ဟု ယူဆရသော မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး ကော်မတီကို အဓိကအားထားပြီး ဆောင်ရွက်သည်။^{၂၉}

၂.၇ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု နှင့် ထိရောက်အလုပ်ဖြစ်မှု

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ ဆက်လက် ဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့်အမျှ ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ကြရန် ပိုအရေးကြီးလာသည်။ ၎င်းတို့တစ်ခုချင်းစီသည် သီးခြားပေါက်ဖွားလာကြခြင်းဖြစ်ပြီး တပေါင်းတည်းတည်းရှိသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များမှ ထွက်ပေါ်လာခြင်း မဟုတ်ပေ။ အကျိုးဆက်အနေနှင့် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ ဝန်းကျင်သည် ပကတိတန်ဖိုးအရ မြင့်မားတိုးတက်လာသလို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် အစိတ်စိတ်အပိုင်းပိုင်းဖြစ်နေပြီး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးလည်း ပိုကြီးစေသည်။ ရန်ပုံငွေတစ်ခုချင်းစီအတွက် သီးခြား စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များ ရှိနေသောကြောင့် လိုအပ်ချက်ဖော်ထုတ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များလည်း အချင်းချင်းထပ်တူကျနေနိုင်သည်။ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ကော်မတီ အများအပြားကို တပြိုင်တည်း တည်ထောင် ထားခြင်းကြောင့်လည်း ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့များအတွက် မလိုလားအပ်သော စီမံခန့်ခွဲမှု ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို ဖြစ်စေသည်။

၂.၈ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို ဘဏ္ဍာငွေ ထောက်ပံ့ သော စနစ်များ

အစိုးရက ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ရာတွင် ဒေသန္တရ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေများကိုသာ သီးသန့်သုံးစွဲခြင်း မဟုတ်ပေ။ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများတွင်လည်း ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများနှင့် လုပ်ငန်းရပ်ခြင်း ထပ်တူကျနိုင်သော ရန်ပုံငွေ စနစ်များရှိနေပြီး ကော်မတီများ၏ ပံ့ပိုးမှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကို အလားတူလိုအပ်ကြသည်။ အချို့သော ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များသည် ရပ်ရွာလူထုသို့မဟုတ်ဘဲ လူတစ်ဦးချင်းစီကို ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးနေသည်များလည်း ရှိသည်။ အထူးထင်ရှားသော

^{၂၇} အီးမေးလ် နှင့်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ Nik Myinti အကြီးတန်း လူမှုဖွံ့ဖြိုးမှု တွေးခေါ်ချက်ပညာရှင်၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅။
 ရွာဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ နေပြည်တော်၊ ၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅ စာမျက်နှာ ၄
^{၂၈} <http://www.worldbank.org/projects/P132500/myanmar-national-community-driven-development-project?lang=en> တွင်ကြည့်ပါ။
^{၂၉} အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာလူထုအခြေပြု ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၊ လုပ်ငန်းစဉ်လက်စွဲ အခန်း ၁ ၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ ၂၀၁၄။
^{၃၀} ၂၀၁၄ တွင် UNDP သည် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုချင်းအလိုက် ဒေသန္တရအစိုးရ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး ကော်မတီ၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် လုပ်ဆောင်ချက် နိမ့်ကျခြင်းများကို သုတေသနစာတမ်းအတွဲတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အစီအစဉ်တစ်ခုမှာ သမဝါယမ ဝန်ကြီးဌာနမှတစ်ဆင့် စိုက်ပျိုးရေး အတွက် ချေးငွေထုတ်ချေးသော အစီအစဉ်နှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစ်မီးရောင်ရန်ပုံငွေတို့ ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကို ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများအဖြစ် အတိအကျ မသတ်မှတ်နိုင်ပါ။ ထိုရန်ပုံငွေများသည် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအပေါ် သက်ရောက်နိုင်မှု ကြီးမားသလို တပြိုင်နက်တည်းမှာပင် မြို့နယ် နှင့် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်မှုအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးများ ပိုမိုတိုးတက် များပြားလာစေမည်လည်းဖြစ်သည်။

မြစ်မီးရောင်ရန်ပုံငွေ

၂၀၁၄/၁၅ ဘဏ္ဍာနှစ်မှစ၍ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသစ်များကို ထောက်ပံ့ရန် ကျေးရွာအဆင့်တွင် မတည်လည်ပတ်ရန်ပုံငွေများ ထူထောင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မြစ်မီးရောင်ရန်ပုံငွေကို စတင်ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန အရာရှိက ကျေးရွာသတ်မှတ်ရွေးချယ်ခြင်းကို တာဝန်ယူပြီး နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုမူ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသ ကြီး ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးတို့၏ သဘောတူ ထောက်ခံချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ရသည်။^{၂၇} မြစ်မီးရောင်ရန်ပုံငွေသည် အရေအတွက် အနည်းငယ် သော လူဦးရေအတွက် (ကျေးရွာတစ်ရွာလျှင် အမြင့်ဆုံး ကျပ် သန်း ၃၀ အထိ) ပမာဏကြီးမားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို သုံးစွဲနေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ သီးသီးသန့်သန့် ပမာဏများပြားစွာ ချထားပေးခြင်းသက်သက်ကို မူအားဖြင့် မကောင်းဟု မဆိုနိုင် သော်လည်း ကျေးရွာငယ်များတွင် နေထိုင်သူများက လိုအပ်သည် ထက်ပိုမိုပြီး ချေးငွေများရရှိနေချိန်၌ လူဦးရေများသော ကျေးရွာ များတွင် နေထိုင်သူများမှာမူ မလုံမလောက် ရရှိသဖြင့် မမျှတဟု ထင်မြင်နိုင်သည်။^{၂၈}

သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန၏ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေအစီအစဉ်

သမဝါယမအသင်းများသည်အစိုးရကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် တွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ သမ ဝါယမ ဝန်ကြီးဌာန၏ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေအစီအစဉ်သည် အသင်း ဝင်များအတွက် ငွေစုငွေချေးအစု အဖွဲ့များဖြစ်သော သမဝါယမ အသင်းများမှတစ်ဆင့် အသင်းဝင်များအား အလွန်လိုအပ်နေ သော စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေများ ထုတ်ချေးခြင်းဖြစ်သည်။ ချေးငွေ များကို ထုတ်ယူချေးငှားမှုရှိ ခြင်းကြောင့် အစီအစဉ်အတွက် ဝယ်လိုအားရှိပြီး အသုံးဝင်မှုအချို့ လည်းရှိကြောင်း သိနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် မြို့နယ်ဦးစီးအရာရှိများ၏ အဆိုအရ ချေးငွေပမာဏ ကျပ် ၁၀၀,၀၀၀ သည် လယ်သမားများအတွက် စိုက်ပျိုးစရိတ် အသုံးပြုရန် အလွန်နည်းပါးသော ပမာဏဖြစ်ကြောင်း ပြောကြား ကြသည်။ သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနသည် တစ်ကျော့ပြန် ချေးငှား သူများအတွက် အများဆုံးကျပ် ၅၀၀,၀၀၀ အထိ ထုတ်ချေးနိုင်ရန် ပြင်ဆင်နေကြောင်း သိရသည်။

၂.၉ ရပ်ရွာလူထုလိုအပ်ချက်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဦးစားပေး စီစဉ် ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခြင်း

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ အဓိကကျသော မျက်နှာစာ တစ်ရပ်မှာ ရပ်ရွာလူထုကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သော အောက်ခြေမှစတင်သည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ရပ်ရွာလိုအပ်ချက်နှင့် ရန်ပုံငွေများကို တစ်ထပ်တည်း ကျအောင်လုပ်ရေးမှာ လွယ်ကူသော ကိစ္စတော့ မဟုတ်ပေ။ မြန်မာအစိုးရ၏ အစဉ်အလာထက် အောက်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ သည် လူထုပါဝင်သော စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သည့် စိတ်နေစိတ်ထား၊ စနစ် များနှင့်မူ ဖီလာဆန်ကျင် ဖြစ်နေသည်။ ရပ်ရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက် များကို ထိထိရောက်ရောက် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်ပုံများကို ပြောင်းလဲ ပစ်ဖို့လိုသလို အစိုးရအဖွဲ့၏ ရပ်ရွာလိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဦးစားပေးစီစဉ်သည့် နည်းလမ်းများကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။

လိုအပ်ချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း

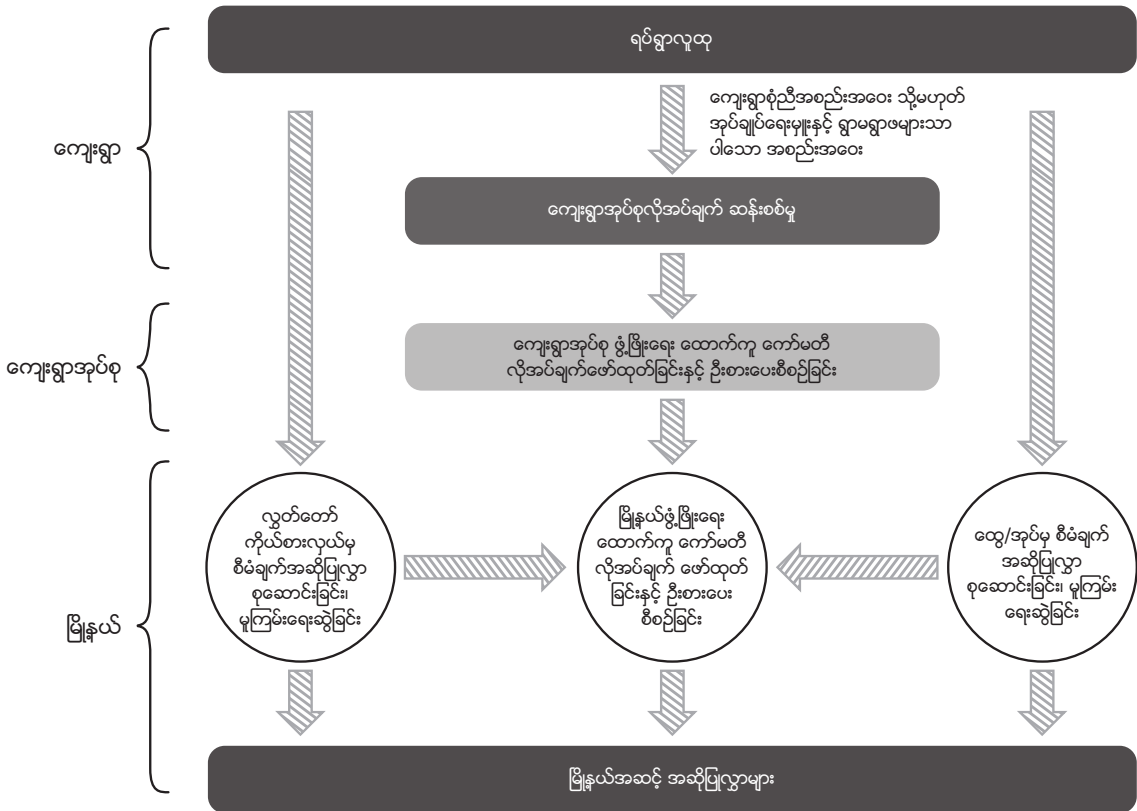
၂၀၁၁ ခုနှစ်မှစပြီး အလွန်လျှင်မြန်သောနှုန်းထားဖြင့် အစိုးရပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် ရပ်ရွာလိုအပ်ချက် သတ် မှတ်ဖော်ထုတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ ဆက်လက်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်နေဆဲဖြစ်ပြီး တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာနှင့် တပြေးညီ မဖြစ်နိုင်သေးပါ။ အမျိုးသားအဆင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လူထုဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်မှလွဲပြီး လူထုပါဝင်သော စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ဆောင် ရွက်ရာတွင် ကုန်ကျသည့် လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ပိုင်း ဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ်များကို မြို့နယ်များသို့ ရန်ပုံငွေ အပိုချထား ပေးခြင်း မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် မြို့နယ် များသည် ရပ်ရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်များကို စုဆောင်းပြီး သက်ဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေတစ်ခုခုနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသည့် နေရာ

^{၂၇} ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာရွေးချယ်မှုနှင့် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲမှု လမ်းညွှန်ချက် လက်စွဲကို ပုံစံပေးသည်။
^{၂၈} တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ မြစ်မီးရောင်ရန်ပုံငွေ ကျေးရွာကို သွားရောက်ခဲ့သည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၃၀ ခန့်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ အိမ်ထောင်တစ်စုကို ၁,၀၀၀,၀၀၀ ကျပ် အချိုးကျရရှိမည်။

ဖြစ်ကာ မြို့နယ်ကော်မတီများသည်လည်း အစိုးရနှင့် ပြည်သူလူထုကို ပေါင်းကူးပေးနေပြီး လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စများအတွက်

မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုပေးနေသော အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်သည်။^{၂၉}

ပုံစံ- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေစနစ်များ၏ စံနမူနာလိုအပ်ချက် ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်သည့်ပုံစံ

ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ကော်မတီများသည် များသောအားဖြင့် ရပ်ရွာလိုအပ်ချက်များကို စီမံချက်အဆိုပြုလွှာများအဖြစ် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရာတွင် အတူတကွ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်သည် ထပ်ပြန်တလဲလဲဆောင်ရွက်ရသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပြီး၊ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ကွင်းဆင်းတွေ့ဆုံကာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲလေ့ ရှိသည်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများအရ မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ကော်မတီသည် အင်ဂျင်နီယာများထံမှ နည်းပညာအကြံဉာဏ်များကိုလည်း ရယူလေ့ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ကော်မတီများသည် များသောအားဖြင့် ရပ်ရွာလိုအပ်ချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရာတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် လမ်းညွှန်ချက်များ မရှိသော်လည်း ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ရပ်ကွက်နေလူထုထံမှ အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံလေ့ရှိသည်။ အဆိုးသတ် ရည်ရွယ်ချက် မှာ မြို့နယ်အဆင့်တွင် လမ်းကြောင်းအသီးသီးမှ အဆိုပြုလွှာများ အားလုံး စုပေါင်းရောက်ရှိရေးတွင် ဖြစ်ပြီး ပုံစံ- ၁ တွင် သရုပ်ပြရေးဆွဲထားသည်။ စီမံချက်အများစုကို ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုကော်မတီများက တင်သွင်းကြသည်။

^{၂၉} မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ထောက်ပံ့မှုကော်မတီသည် ပြည်သူများနှင့်ဖွဲ့ထားပြီး သမ္မတအမိန့်ကြော်ငြာစာအရ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေး ထောက်ပံ့မှုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းပေးသည်။ မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ထောက်ပံ့မှုကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ တပြိုင်နက်တည်းမှာပင် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး လက်အောက်တွင် အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။

အဆိုပြုလွှာများကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခြင်း

မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ၊ သို့မဟုတ် ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေ စသည်ဖြင့် ရန်ပုံငွေတစ်ခုမှ အဆိုပြုလွှာခေါ်ယူမှုအပေါ် မူတည်ပြီး လိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ် စုဆောင်းကြသည်။ သို့ရာတွင် လိုအပ်ချက်များသည် အဆိုပါရန်ပုံငွေနှင့်တိုက်ရိုက် သက်ဆိုင်သည်များချဉ်းတော့မဟုတ်ချေ။ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုအစည်း အဝေးတွင် အဆို ပြုလွှာတစ်ခုအတွက် အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်မည့် ရန်ပုံငွေအမျိုးအစားကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ကြသည်။ အနိမ့်ဆုံး အနေနှင့် ထိုအစည်းအဝေးများတွင် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက် အကူပြုကော်မတီနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တို့တက်ရောက် လေ့ရှိပြီး မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီနှင့် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီတို့မှာ ပုံမှန်တက်ရောက်နေကြဖြစ်သည်။ စီမံချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေ၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များနှင့် ကိုက်ညီမှု ပေါ်မူတည်ပြီး ဦးစားပေးရွေးချယ်သည်။ သို့သော် မဲဆန္ဒနယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေနှင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး ရန်ပုံငွေတို့၏ ရည် မှန်းချက်များမှာ အကန့်အသတ်ရှိပြီး ဝေဝေဝါးဝါး ဖြစ်နေ ကြသည်။ အဆိုပြုလွှာများကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခြင်းတို့တွင် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်များလည်း အများ အပြားရှိသည်။ စီမံချက်များကို ဦးစားပေးအဆင့်စီစဉ်ရာတွင် စီမံချက်အတွက် ရပ်ရွာမှ ထည့်ဝင်မှုပမာဏ၊ ခန့်မှန်း အကျိုး ခံစား ခွင့်ရှိသူအရေအတွက်၊ စီမံချက် ဖရိုဖာအတွင်း ဆင်းရဲ မွဲတေမှု ဖြစ်ပွားနှုန်း စသည်တို့ကို အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပထမနှစ်အတွက် စီမံချက် ရန်ပုံငွေ ရရှိပြီး သောရပ်ရွာများကိုနောက်နှစ်အတွက်ရန်ပုံငွေထပ်မံလျှောက်ထား ခွင့် မပြုတော့ပေ။ အခြားသော အစိုးရ ဘတ်ဂျက် သုံးစွဲမှုများ ရှိ/ မရှိကိုလည်းထည့်သွင်းစဉ်းစားသေးသည်။

ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ကော်မတီများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု

ကော်မတီများသည် လူထုနှင့်ထိတွေ့မည့် ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် မိမိတို့ဖာသာကျခံကြရပြီး ၎င်းတို့၏ စေတနာ့ဝန်ထမ်းတာဝန်ကို ဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် ကိုယ်ပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချိန်ထဲမှ အချိန်အများအပြားကို ဖွဲ့ထုတ်ပြီး ဆောင်ရွက်နေကြရသည်။ ခွင်းချက်မှာ မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုး ရေးရန်ပုံငွေ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုလမ်းညွှန် ဥပဒေထဲတွင် ရန်ပုံငွေ၏ ၃% ခန့်ကို ရုံးလုပ်ငန်း ကုန်ကျစရိတ်အတွက် ကျခံနိုင် သည်ဟု သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဟားခါးရှိ လွှတ်တော် အမတ်တစ်ဦးက ယင်း ၃% ကို လွှတ်တော် အမတ်များအား ၁%၊ ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ကော်မတီအား ၁% နှင့် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုကော်မတီ၊ စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီနှင့် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီများအတွက် ၁% အသီးသီးခွဲဝေပေးသည် ဟုဆိုသည်။ ယင်းသည် မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုး ရေး ရန်ပုံငွေ၏ ရုံးလုပ်ငန်းစရိတ်များနှင့်သာ အကျိုးဝင်သဖြင့် ကျန်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများအတွက် လိုအပ်ချက်ဆန်းစစ်ဖော် ထုတ်ရေး လုပ်ငန်းများကိုမူ ကော်မတီက မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံ ငွေများဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်နေကြရသည်။ ယင်းစနစ်သည် ရေ ရှည်တွင် မတည်မြဲနိုင်သလို ကိုယ်ကျိုးအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိ အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းများလည်း ဖြစ်လာနိုင်သည်။

စနစ်များ၏ ပုံမှန်တရားဝင်ဖြစ်မှုနှင့် လူထုအသိပညာ

လိုအပ်ချက်များကို စာရင်းကောက်ယူသော ကော်မတီများကို လူထုက ကောင်းစွာမသိသောကြောင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အတွင်း ၎င်းတို့ ၏ တရားဝင်မှုမှာ အနည်းငယ်သာရှိနေသည်။ များသော အားဖြင့် ရပ်ရွာလူထုသည် ၎င်းတို့၏လိုအပ်ချက် ဦးစားပေး စာရင်းများကို မည်သည့် နေရာသို့ တင်ပြပြီး ရန်ပုံငွေများကို မည်သူကချပေးသည်ကို မသိရှိကြပေ။ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ်၏ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်း များကို လေ့လာ သည့် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့်ပြုလုပ်သော စစ်တမ်းတွင် မြို့နယ်အဆင့် ကော်မတီများရှိနေကြောင်းကို ဖြေဆိုသူ များ၏ ၄% ခန့်ကသာ သိရှိကြသည်ဟု တွေ့ရှိသည်။^{၁၀}

လူထုလိုအပ်ချက်များကိုဖော်ထုတ်ရန်အတွက်လက်ရှိအသုံးပြုနေ သော လုပ်ငန်းစဉ်များသည် အစကောင်းများဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင် သော်လည်း တရားဝင် သတ်မှတ်ထုတ်ပြန်ထားသော လုပ်ငန်း စဉ်များမရှိခြင်း နှင့် ပြည်သူလူထု၏ သိနားလည်မှုချို့တဲ့ခြင်းတို့က အဓိက ပြဿနာရပ်များဖြစ်နေသည်။ ရှိနေသော လမ်းညွှန် အနည်းငယ်မှာလည်း ရှင်းလင်းမှုမရှိပဲ လိုသလို အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်နိုင် သော အခြေအနေဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းစဉ် တစ်လျှောက်

^{၁၀} UNDP (2015). The State of Local Governance: Trends in Myanmar, A Synthesis of People's Perspectives across All States and Regions. UNDP, Myanmar

အားနည်းချက်အများအပြားကို ဖြစ်စေသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အနေနှင့် လိုအပ်ချက်များကို နှုတ်ဖြင့် တင်ပြ ခြင်းသည် အာမခံချက် လုံးဝမရှိဘဲ ရပ်ရွာမှတင်ပြသော လိုအပ်ချက် များနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုကော်မတီမှတ်တမ်း တင်သွားသည်များ ထပ်တူကျမည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။ တစ်ဆက် တစ်စပ် တည်းမှာပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရန်ပုံငွေ သတ်သတ် မှတ်မှတ်ခွဲခြားထားခြင်း မရှိသဖြင့် မြို့ပြဒေသများကို ဦးစားပေးပြီး အစွန့်အဖျားဒေသများကို လျှစ်လျူထားမှုများလည်း ဖြစ်ပေါ်လာနိုင် သည်။

သုံး။ ။ မူဝါဒဆိုင်ရာထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်အချက်များ

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရေးအပေါ်သက်ရောက်မှု- လက်ရှိတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ ဗဟို ချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချရေးအပေါ် သက်ရောက်မှု မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။ ပထမအချက် မှာ မြို့နယ်အဆင့် စုစုပေါင်းအစိုးရသုံးငွေ များနှင့် ယှဉ်လျှင် ဒေသန္တရ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ ပမာဏမှာ အလွန်သေးငယ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများချထားပေးမှု၏ နောက်ဆုံး အဆုံးအဖြတ်သည် မြို့နယ် အဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကော်မတီများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပြင်ဘက်တွင် ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။

ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပေါင်းစည်းဆက်စပ်မှုရှိသော ဖွံ့ဖြိုး ရေး- နိုင်ငံအများအပြားတွင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ စတင် မိတ်ဆက်ပြီးသည်နှင့် အလျှင်အမြန်တိုးပွားလာလေ့ ရှိသည်။ ရန်ပုံငွေ ပမာဏ တိုးပွားလာခြင်း၏ လက်ငင်းအကျိုး ကျေးဇူးများနှင့် အစဉ်အလာ အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများ ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ဟန်ချက်ညီပေါင်းစည်း ဖွံ့ဖြိုးရေး စသည်တို့နှင့် ချိန်ထိုး စဉ်းစားဖို့ လိုအပ်သည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ အဓိကအကျိုးကျေးဇူးမှာ အသေးစားရပ်ရွာစီမံချက် များအတွက် ရန်ပုံငွေကို လျှင်မြန်စွာ ချထားပေးနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို တိုင်းရင်းသားလက် နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ထိန်းချုပ်သောဒေသများတွင် ဆောင် ရွက်ပါက ယင်းအဖွဲ့အစည်းများဆောင်ရွက်နေသော ရပ်ရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်များနှင့် ဟန်ချက်ညီစေရန် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ သက်ဆိုင်ရာဒေသကို ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ များသုံးပြီး ဗမာမှုအတင်းပြုခြင်းမှလည်း ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ အစည်းများ၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ဖွဲ့စည်းပုံများကိုလည်း အလေးထားရမည်။ တပြိုင်နက်တည်းမှာပင် အစိုးရ အနေနှင့် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများအချင်းချင်း ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒကိစ္စ ရပ်များကို ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်မည့် ဗဟိုမူဝါဒဌာနတစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန်

လည်း လိုအပ်နေသည်။

ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရေးတွင် မြို့နယ်နှင့် ကျေးရွာအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ-

မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ၊ ဆင်းရဲ မွဲတေမှုလျှော့ချရေး ရန်ပုံငွေနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ စသည်တို့သည် အစိုးရအသုံးစရိတ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ကို မြို့နယ်အဆင့်သို့ ပိုပေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ရပ်ရွာ လူထု လိုအပ်ချက် ဖော်ထုတ်ခြင်း နှင့် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း တို့အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုသာ ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုရှုထောင့် မှကြည့်လျှင် ရန်ပုံငွေများသည် ဘဏ္ဍာရေးထက်စာလျှင် အုပ်ချုပ် ရေးကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရေးကို ပိုမိုအားပေးသလို ဖြစ်နေသည်။ ယင်းအချက်နှင့် ရန်ပုံငွေများ၏ ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချရေးကို တိုက်ရိုက်မဟုတ်ဘဲ အားပေး နေသည့်အချက်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်သင့်သည်။ လက်ရှိ အချိန်အထိ မြို့နယ်အဆင့်မှ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကော်မတီ များသည် လိုအပ်ချက်များဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ရန်ပုံငွေများ ချထား ပေးခြင်း နှင့် စီမံချက်များ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းကို ကောင်းစွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ကြောင်း လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ပြခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရေးကို စစ်မှန်စွာကြိုးပမ်းနိုင်ပါက လူထုနှင့် မြို့နယ်/ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများသည် ၎င်းတို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များအပေါ် ဘဏ္ဍာရေးအရ ဆုံးဖြတ်ခွင့် ပိုမိုရရှိ လာကြမည်ဖြစ်ပြီး ရန်ပုံငွေသုံးစွဲမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ် ချက်များကိုလည်း ချမှတ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ပိုင်ခွင့် တိုးပွားလာခြင်းနှင့်အညီ စွမ်းဆောင်ရည် လိုအပ်ချက်များလည်း တိုးပွားလာပြီး စီမံချက်များ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဟန်ချက်မျှရေး၊ အခြားဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ကြီးများအတွက် လုပ်ငန်းများ ထပ်ခြင်းကို ရှောင်ရှားရေး စသည်တို့အတွက် စနစ်တကျ ထူထောင်ထားသော ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးစနစ်များလည်း မရှိမဖြစ် လိုအပ်တော့မည် ဖြစ်သည်။

လိုအပ်ချက်ဖော်ထုတ်သည့်စနစ်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း-

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများအားလုံးအတွက် ဘုံသုံး နိုင်မည့် လိုအပ်ချက်ဖော်ထုတ်ရေး စနစ်တစ်ခုရှိပါက မြို့နယ်နှင့် ကျေးရွာ အဆင့် ကော်မတီများ၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို လျှော့ကျ စေမည်ဖြစ်သည်။ အလှူရှင်များသည် အထက်တွင် ဖော်ပြထား သော ကော်မတီ အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရန်ပုံငွေစီမံမှုကို ပိုမို တိုးတက် စေရန် နည်းပညာ ထောက်ပံ့ကူညီပေးပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက ရုံးလုပ်ငန်း များနှင့် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲမှုတို့အတွက် ဘဏ္ဍာငွေ အထောက်အပံ့ များကိုပါ ပေးအပ်သင့်သည်။

ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးခြင်း-

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေစီမံချက်များအားလုံးကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အရည်အသွေးဆန်းစစ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီအဖွဲ့အစည်းများကို တရားဝင်မှုနှင့် လူထုယုံကြည်မှုများ

တိုးတက်စေသည်။ ရန်ပုံငွေသုံးစွဲမှုတို့ကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် ရန်ပုံငွေနှင့် ပတ်သက်သည့် လူထုအသိပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခန်းကဏ္ဍကို ရန်ပုံငွေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း လမ်းညွှန်များထဲတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပြီး စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ကြည့်ကြပ်မှုတို့တွင် ပိုမိုပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိအောင် ဖန်တီးပေးသင့်သည်။

အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ကို အာမခံမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ-
အကယ်၍ သင့်လျော်စွာဒီဇိုင်းဆွဲပြီး စီမံခန့်ခွဲနိုင်ပါက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်များအတွက် အထူးဆီလျော်သည့် ရန်ပုံငွေလမ်းကြောင်းများ ဖြစ်လာနိုင်ပြီး တပြိုင်နက်တည်းတွင် ပိုမိုလေးနက်အရေးပါသော ဘဏ္ဍာရေးအရ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းများနှင့် ဒေသန္တရ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပိုမိုခွဲဝေပေးခြင်းများအတွက် အခြေခံများလည်း တည်ဆောက် ပေးနိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုရန်ပုံငွေများနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အစည်းများကို ပေါ်ပေါက်စေသော အလွန်လျှင်မြန်သည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများသည် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် လူထုပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် ပတ်သက်သော တရားဝင်စံသတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များမရှိဘဲနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် အစိုးရအပြောင်းအလဲနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များသည် အထူးသဖြင့် ပါဝင်သင့် ပါဝင်ထိုက်သူများအားလုံးပါဝင်ရေးကို အာမခံနိုင်မည့် ပိုမိုဆီလျော်ပြီး တရားဝင်လည်း ဖြစ်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သဘောတူရေးဆွဲနိုင်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများပင် ဖြစ်သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏ နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက်များ-

ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို ကောင်းမွန်စွာစီစဉ်ပြီး အများပါဝင်အောင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပါက ရန်ပုံငွေများနှင့် ပတ်သက်သည့် ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစိုးရအကြား အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ယုံကြည်မှုများ ပွားများလာမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်သည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော ဒေသများတွင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများက စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်သော အခန်းကဏ္ဍပင်ဖြစ်သည်။ ဒေသန္တရ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များအတွက် ရန်ပုံငွေအရင်းအမြစ်အသစ်များဖြစ်သလို ရပ်ရွာအတွင်း ရှိနေပြီးသား စနစ်များနှင့်လည်း ထိတွေ့ဆက်ဆံဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်စေရေးအတွက် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဦးစားပေးမှုများကို လေးစား အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ဒေသတွင်းဦးဆောင်မှုနှင့် ခေါင်းဆောင်များကို ပံ့ပိုးပေးခြင်းနှင့် အတင်းအကြပ် ဗမာမှုပြုခြင်းကို ရှောင်ရှားခြင်း စသည်တို့ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။ အကယ်၍ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့်ပတ်သက်၍ အငြင်းအခုံဖြစ်နေဆဲဖြစ်ပါက ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် အကျိုးထက် အပြစ်သာ ပိုများစေမည်ဖြစ်သည်။ ရန်ပုံငွေများကိုသုံးပြီး ဒေသတွင်း အစိုးရဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို တည်ဆောက်မည်ဖြစ်ရာ ယင်းသည် ပဋိပက္ခအသစ်များ ထပ်ဖြစ်ရေးအတွက် အကြောင်းရင်း ခံပင်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ရပ်ရွာလူထုအတွင်း တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုအများအပြား ယှဉ်တွဲရှိနေပါက ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် ၎င်းတို့ အချင်းချင်းကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို အားပေးမြှင့်တင်နိုင်သည်။ သို့သော် ထိုသို့ဖြစ်ရန်အတွက် ရန်ပုံငွေများတွင် စစ်မှန်သော အများပါဝင်မှုနှင့် ရန်ပုံငွေခွဲဝေမှုဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ စနစ်တကျ သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားမှုများ လိုအပ်သည်။

လေး။ ။ အဓိကမေးခွန်းပုစ္ဆာများနှင့် ဆက်လက်လေ့လာဖတ်ရှုရန်

ဆွေးနွေးရမည့် အမေးပုစ္ဆာများ

- ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေများကို ခွဲဝေချထားမှုကို အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်၏ မည်သည့်အလွှာက ဆောင်ရွက်သင့်သနည်း။ ထိုရန်ပုံငွေ ခွဲဝေ ချထားမှုများတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်၏ အခန်းကဏ္ဍကို မည်သို့သတ်မှတ်လိုသနည်း။
- ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေများသည် အရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုထိရောက်စွာ ဦးတည်ခွဲဝေပေးနိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသားအဆင့် မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းများနှင့် အံဝင်ဂွင်ကျဖြစ်စေရန် မည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်နည်း။
- တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များရှိသော၊ အထူးသဖြင့် ၎င်းတို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုစနစ်များရှိနေသော ဒေသများ တွင် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများကို မည်သို့သုံးစွဲနိုင်မည်နည်း။ ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများသည် ယင်းဒေသများ တည်ငြိမ်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေပါသလား။
- ပိုမိုစနစ်တကျပြီး တရားဝင်ပြဌာန်းထားသော လမ်းညွှန်ချက်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ရန်ပုံငွေခွဲဝေရေးနှင့် ချထားပေးရေးအတွက် ပုံသေနည်းများပေါ်ပေါက်လာအောင် မည်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သင့်သနည်း။ မည်သူတို့၏ တာဝန်ဖြစ်သနည်း။
- အမျိုးသမီးများနှင့် အခွင့်အရေးနိမ့်ပါးသူအုပ်စုများ၊ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများကို ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေများ၏ လိုအပ်ချက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီစဉ်ခြင်းများတွင် ကျန်ရစ်ခြင်းမရှိရလေအောင် မည်သို့လက်တွေ့ ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်နိုင်မည်နည်း။
- အဂတိလိုက်စားမှုဖြစ်နိုင်ချေများကို လျော့ချရန်နှင့် ကော်မတီများ၏ တရားဝင်ဖြစ်မှုနှင့် ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်ပေးနိုင်မည့် တာဝန်ခံယူမှုစနစ်များကို တည်ထောင်ရန် မည်သို့ အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်သင့်သနည်း။

ဆက်လက်လေ့လာဖတ်ရှုရန်

CPA-SUNY. (2011). Principles and Guidelines for Constituency Development Funds. Adopted at the CPA-SUNY Workshop on Constituency Development Funds, June 9, 2011.

Nixon, H. and C. Joelene (2014). Fiscal Decentralization in Myanmar: Towards a Roadmap for Reform. Yangon: Asia Foundation/MDRI-Centre for Economic and Social Development.

Nixon, H., C. Joelene, K. Chit Saw, T. Lynn, and M. Arnold (2013). State and Region Governments in Myanmar. Yangon: The Asia Foundation/MDRI-Centre for Economic and Social Development.

Oxfam (2015). Deepening Democracy in Myanmar: what role for public financial management in deepening democracy and promoting legitimate governance? Oxfam discussion paper.

van Zyl, Albert (2010). What Is Wrong with the Constituency Development Funds? Budget Brief No. 10. International Budget Partnership.

Wong, S. and S. Guggenheim (2005). Community Driven Development: Decentralization's Accountability Challenge. In W. Bank, East Asia Decentralizes (pp. 253-267). Washington D.C.: World Bank.

World Bank, Myanmar National Community Driven Development Project. Project documents available at: <http://www.worldbank.org/projects/P132500/myanmar-national-community-driven-development-project?lang=en&tab=documents&subTab=projectDocuments>

The Asia Foundation

Improving Lives, Expanding Opportunities

**No.17, Thu Khi Tar Street
Pyi Thar Yar Residence Lane 1
15 Ward, Bauk Htaw, Yankin Township
Yangon, Myanmar**